

Az a panasz, hogy a témafigyelésben is sok az egyszerű cimfordítás, a jövő évben nagyrészt tárgytalanná fog válni, mert 1956-tól kezdve a dokumentációban tulnyomórészt visszatérünk a cikkek referáltatására.

Annak a kívánságnak, hogy a témafigyelőlapon az is feltüntetést kapjon, hogy az ismertetett cikk le van-e fordítva, sajnos nincs mód eleget tennünk, mert a cikkről a figyelőlap az első közlés, és fordítási igény legelső ízben csak ennek nyomán jelentkezhetik.

A témafigyelő szolgálat
szerkesztősége.

X - X - X

PONTOS KC, KÖNYVTÁRI ADATSZOLGÁLTATÁS NÉLKÜL ÉS A KÜLFÖLDI KÖNYVEK KÖZPONTI CÍMFELVÉTELEZÉSE.

A Magyarországon található külföldi könyvek adatainak központi nyilvántartása nem tökéletes. Közel száz könyvtár vállalta ugyan, hogy állományszaporulatáról folyamatosan értesíti a Széchenyi Könyvtár Központi Címtárát, de ennek ellenére a KC nem teljes főleg műszaki könyvek terén vannak hiányok. Ennek az az oka, hogy a vállalati műszaki könyvtárak nem szolgáltatnak adatokat, holott a műszaki könyvek jelentős - erősen specializált része - éppen ezekbe a könyvtárakba kerül. A vállalati könyvtárosok amúgy is tulterheltek munkával, nehéz lenne őket erre a rendszeres adatszolgáltatásra rávenni.

Az az ötlet, amelyet itt most felvetek, úgy gondolom, megoldaná a KC-nek a külföldi könyvekre vonatkozó adatokkal való gyors és folyamatos ellátását, mentesíténé a könyvtárosokat az adatszolgáltatástól, lehetővé tenné, hogy a könyvtárak a külföldi könyvekről is kész címfelvételt kapjanak a könyvvel együtt.

Minden külföldi könyv a Könyvtárellátó vagy a Horizont útján kerül a rendelőhöz. Tehát ennek a két vállalatnak a kezébe kerül először a könyv és ők ismerik a rendelőt is. Logikus és egyszerű, hogy ők szolgáltatassanak adatot a KC számára. Ez az adatszolgáltatás azonban munkát jelent, ehhez munkaerő kell, a munkaerő viszont pénzbe kerül. Hogyan fedezheti a két

vállalat a felmerült költséget? Ugy, hogy együttal elkészíti a külföldi könyv címfelvételét is és ezt mellékeli a könyvhöz, amelyet a rendelőnek elküld. A rendelő szívesen fizet 2-3 forinttal többet a könyvért, ha ahhoz szabványszerűen elkészített, decimált címfelvételt kap.

A következő lenne a teendő. A két vállalat alkalmazzon - a munka mennyiségének megfelelő számban - szakképzett, könyvtárosi főiskolát végzett munkaerőket. Ezek minden új könyvet - szétküldés előtt - kézhezkapnak és elkészítik a címfelvételt három példányban. A három cédula közül k e t t ő r e ráírják, hogy a könyvet mely könyvtár kapta meg. /Ha több könyvtár kapja meg egyidejűleg a könyvet, valamennyit feltüntetetik./ Ebből egyet elküldenek a KC-nek, egyet pedig megtartanak a vállalat számára. A h a r m a d i k c é d u l á t, a könyvvel együtt a rendelő kapja meg, aki erről annyi kartont másol, amennyire nyilvántartási rendszerében szüksége van.

A Könyvtárellátó, illetve a Horizont a nála maradó cédulákat szerzői rendben tárolja és ha a könyvből újabb példány érkezik az országba /új rendelőnek/, akkor az archivpéldányról csak lemásolja az adatokat s ezt küldi meg az újabb rendelőnek, címfelvételezni nem kell. A KC-t pedig é r t e s i t i, hogy a könyvből melyik könyvtár kapott további példányt; így a KC egy-egy könyv minden tulajdonosát nyilván tudja tartani.

Számítani kell azzal, hogy a szakterületek sokasága miatt, a Könyvtárellátó vagy Horizont címfelvételezője nem tudna minden könyvet szakszerűen decimálni, hiszen senki sem lehet minden szakterületen tökéletesen otthon. Ezen úgy lehetne segíteni, hogy az OMK és a Műszaki Egyetem decimátorai, mint szaktanácsadók, délután bekapcsolódnának ebbe a munkába, ellenőrznék a vállalati címfelvételezők decimálását, illetve egyes könyveket megdecimálnának. Számításom szerint mind a vállalati címfelvételező, mind a decimátor-szaktanácsadó fizetését bőven fedezné a címfelvételezésekért felszámított 2-3 forint.

Milyen előnyökkel jár, ha megvalósul az általam ajánlott elgondolás?

1. A külföldi könyvek már szakszerű címfelvétellel és decimálva kerülnének a könyvtárakba.
2. A könyvtárosok jelentős munkától mentesülnének, nem lenne címfelvételezési elmaradás és decimálatlan könyv a könyvtárakban.
3. A Központi Címtár minden külföldi könyvről gyorsan kapna pontos adatokat /és lelőhelyet/.

Hevesi Endre